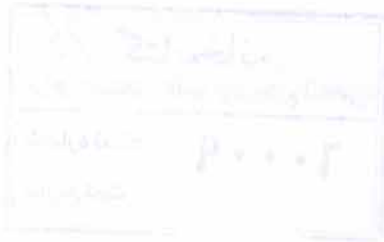

مجمع جهانی تقریب مذہب اسلامی

مشور و وحدت اسلامی

مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی

منشور وحدت اسلامی

ناشر: مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی

چاپ: اول - ۱۳۸۶ هـ ش - ۱۴۲۸ هـ ق

آدرس: تهران - خیابان طالقانی - پلاک ۳۵۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد البشرية ومقدها محمد

النبي الامين وآله الطاهرين وصحبه الميامين ومن تبعهم باحسان الى يوم الدين .

برپايه ايمان به اين كه اسلام، امانتي نزد مسلمانان است و

دفاع از مريم و مقدسات آن بر همه واجب است؛ و با ملامظه

تأكيد اسلام بر پاي بندي به همه اموري كه به ومدت اسلامي

مي انجامد و روابط برادرانه را بين امتها برقرار مي سازد و منطق

عقلانی و زبان گفت‌وگو را ترویج می‌نماید و همکاری، همبستگی، همدلی و مصالح عالیۀ اسلام را تحقق می‌بخشد؛ و نظر به ابعاد تهاجم گسترده و ناجوانمردانۀ دشمنان اسلام، استکبار جهانی و صهیونیسم بر فرهنگ، ارزش‌ها، منافع و استقلال امت اسلامی و ضرورت بسیج همهٔ نیروهای مادی و معنوی در برابر این تجاوزات و دشمنی‌ها:

ما دانشمندان و متفکران امضا کنندهٔ این منشور، پس از آگاهی از گام‌های ارزشمندی که علمای مسلمان در گذشته، در مکۀ مکرمه، تهران، امان، قاهره و ... برداشته‌اند، بر ایمان و پای‌بندی عمیق خود به مبانی، اصول و شیوه‌های زیر تأکید نموده، دیگران را به التزام به آن دعوت می‌کنیم:

مبانی

یکم: اسلام، دین فاطمه و تنها راه اعتلای انسانیت و امانتی نزد

مسلمانان است؛ از این رو بر مسلمانان است که آن را در همه

عرصه‌های زندگی، پیاده کرده و از مریم و مقدسات آن دفاع کنند

و مصالح عالیّه آن را بر تمامی مصلحت‌ها، مقدم بدانند.

دوم: قرآن مجید و سنت شریف نبوی(ص)، دو منبع اساسی

قانون‌گذاری اسلام و سایر تعالیم آن بوده و همه مذاهب

اسلامی، بر حجیت و مقانیت این دو منبع، اتفاق نظر دارند و اعتبار

سایر منابع را برگرفته و مستند به این دو می‌دانند.

سوم: ایمان به اصول و ارکان زیر، ملاک مسلمانی افراد است:

الف: ایمان به یگانگی خداوند متعال (تومید):

ب: ایمان به نبوت و فاطمیت رسول اکرم(ص) و این که سنت

آن مضرت، یکی از دو منبع اساسی دین است:

ج: ایمان به قرآن کریم، مفاهیم و احکام آن، به عنوان منبع

اول دین اسلام:

د: ایمان به معاد:

ه: عدم انکار مسلمات مورد اتفاق دین و اعتقاد به ارکان

اسلام، مانند: نماز، زکات، روزه، حج، جهاد و...

چهارم: اسلام راستین با به رسمیت شناختن اصل اجتهاد در

چارچوب منابع اسلامی، اختلافات فکری را پذیرفته است؛ از این

رو بر مسلمانان است که تنوع اجتهادها را امری طبیعی دانسته و

به رأی دیگران احترام بگذارند.

پنجم: ومدت امت اسلامی و پاسداری از مصالح و منافع

عمومی مسلمانان، اصلی مهم و برادری اسلامی اساس هر نوع

همکاری، تعامل و همبستگی بین مسلمانان به شمار می‌رود.

چشم‌اندازها

ششم: ضرورت دارد علما و اندیشمندان اسلامی موارد زیر را

نصب العین فویش قرار دهند:

۱- تلاش برای نزدیک ساختن جامعه امروز اسلامی به شرایط و

وضعیت صدر اسلام در راستای گسترش برادری دینی، همکاری

و همیاری و تقوا پیشه نمودن و ایستادگی در برابر چالش‌ها، توصیه

به حق و صبر و دوری از تفرقه و کشمکش و هر چه باعث سستی و

ضعف مسلمانان می‌شود.

۲- الگو قرار دادن رفتار ائمه مذاهب اسلامی با یکدیگر و

گسترش آن در میان پیروان امروز آنان.

۳- گسترش فرهنگ همبستگی بین مسلمانان تا جایی که

همه آنها، اختلافات فکری بین خود را پذیرفته و آن را نتیجهٔ
اجتهاد قانونمند بدانند.

هفتم: بر علما و اندیشمندان است که حرکت بیداری اسلامی
را تقویت، تعمیق و هدایت نمایند و به منظور آشنایی مسلمانان
بایکدیگر بر نزدیکی بین پیروان مذاهب، تحقق اُلفت دینی و
افوت اسلامی برپایهٔ اصول ثابت و مشترک اسلامی تأکید ورزند.

زمینه‌های تقریب

هشتم: تقریب مذاهب اسلامی همهٔ عرصه‌های زندگی پیروان
مذاهب را در برمی‌گیرد و شامل عقاید، فقه، اخلاق، فرهنگ و تاریخ
می‌شود.

برنامه‌های عمومی

نهم: علاوه بر آنچه گذشت، برنامه‌ریزی‌های زیر هم برای تحقق

تقریب مذاهب اسلامی لازم است:

۱- ضرورت همکاری کامل در مواردی که مسلمانان بر آن

اتفاق نظر دارند.

۲- بسیج همه نیروهای مادی و معنوی در راه اعتلای کلمه الله

و اجرای اسلام به عنوان استوارترین راه سعادت.

۳- موضع‌گیری هماهنگ و واحد در برابر دشمنان اسلام، به

فصوص در مسایلی که مورد اهتمام همه امت اسلامی است،

مثل مسئله افغانستان، عراق و...

۴- خودداری مسلمانان از تکفیر و تفسیق یک‌دیگر و نسبت

بدعت به هم دادن. ما به عنوان مسلمانانی که به مشروعیت

اجتهاد در چارچوب منابع اسلامی باور داریم، باید لوازم و تبعات

این اصل را نیز بپذیریم، هر چند، نظر اجتهادی دیگران، به باور ما

فطا باشد. باید داوری خود دربارهٔ اختلافات را از سطح ایمان و کفر، به سطح درست و نادرست، تخریر دهیم. همچنین تکفیر دیگران به خاطر لوازم گفته یا رأی آنان که به گمان ما به انکار اصول دین منجر می‌شود، ولی آنان خود این لوازم را قبول ندارند، جایز نیست.

۵- بر فرورد ممتزمانه با اختلافات، به عنوان نتیجهٔ پذیرش تعدد اجتهاد در اسلام.

۶- بی‌مرمتی نکردن به مقدسات دیگران؛ وقتی اسلام به نوعی شکنجایی دینی در مناسبات خود با سایر ادیان توصیه می‌کند و از مسلمانان می‌خواهد به مقدسات فکری و اعتقادی باطل دیگران، بی‌مرمتی ننمایند، به طریق اولی در مناسبات بین مسلمانان، بر اصل اجتناب از بی‌مرمتی به مقدسات پیروان

مذاهب اسلامی و احترام به اهل بیت پاک (سول الله ص) و اصحاب راست کردارش تأکید می‌نماید.

۷- عدم تممیل مذهبی خاص بر افراد توسط سازمان‌ها و حکومت‌ها با سوء استفاده از ضعف و نیاز آنان: باید با به رسمیت شناختن مذاهب اسلامی معتبر، بر اساس اصول یاد شده، پیروان آنها را از تمامی حقوق شهروندی برخوردار ساخت.

۸- آزاد بودن در عمل به احکام شخصی؛ در مسایل مربوط به اموال شخصی، پیروان مذاهب اسلامی تابع مقررات مذهب متبوع خود هستند، اما در امور مربوط به نظم عمومی، قوانین جاری کشور متبوع آنان، حاکم خواهد بود.

۹- از آن‌جا که قرآن کریم مسلمانان را به اصل گفت‌وگوی منطقی با دیگران به دور از هیاهو و ایجاد رعب و به هدف

دستیابی به حقیقت، دعوت کرده است، بنابراین بر مسلمانان به طریق اولی واجب است اختلافات خود را از طریق گفت‌وگوی مسالمت‌آمیز و با رعایت آداب منطقی و اخلاقی حل کرده و گام‌های عملی در این راه بردارند و به بعد عملی تقریب و تبلور ارزش‌های آن در زندگی، اهتمام داشته باشند.

۱۰- باب بحث و گفت‌وگو در جنبه‌های تاریخی، عقیدتی و فقهی مورد اختلاف بین مسلمانان باز است و باید توسط متخصصان و با تکیه بر روح برادری، بی‌طرفی و حقیقت‌جویی انجام شود. از این رو شایسته است مراکزی خاص برای گفت‌وگو در مسایل عقیدتی، فقهی و تاریخی تأسیس گردد.

۱۱- آموزش فقه و مدت اسلامی، آداب اختلاف، و مناظره هدفمند در فقه، کلام و تفسیر موضوعی و تطبیقی در فضایی از

امترازم متقابل و عدم فرده گیری نسبت به آرای یکدیگر، در موزهها و مراکز علمی.

۱۲- امیای مکتبهای تربیتی پای بند به کتاب و سنت، به عنوان وسیله ای برای کاهش گرایشهای مادی افراطی و راه ملی جهت پیش گیری از فریب کاری مسلک های نوظهور و ناآگاه نسبت به اصول اسلامی.

۱۳- اهتمام علمای مذاهب به ترویج شیوه اعتدال و میانه روی، با به کارگیری همه ابزارهای علمی، ملاقاتها، سمینارهای علمی- تخصصی و کنفرانس های عمومی با استفاده از مؤسسات تقریبی و با هدف تصمیح نگاه به مذاهب اعتقادی، فقهی و تربیتی، به عنوان شیوه های گوناگون اجرای اسلام و اینکه اختلاف بین مذاهب، اختلاف تنوع و تکامل است، نه اختلاف تضاد

و نیز ضرورت شناخت ویژگی‌ها و امتیازات هر یک از مذاهب و
آشنایی با ادبیات آنها.

۱۴- مقابله با مکاتب و گرایش‌های فکری افراطی و تندرو،
متعارض با کتاب و سنت. باید ضوابط ذکر شده در بندهای گذشته
درباره شرایط اسلامی بودن گروه‌ها و گرایش‌ها را در نظر داشت.

۱۵- تأکید بر عدم مسئولیت مذاهب اعتقادی، فقهی و تربیتی
در برابر اعمال اشتباه پیروان آنها، مانند: کشتار بی‌گناهان، هتک
آبرو و میثیت افراد، نابود کردن سرمایه‌ها و ... و ضرورت اتخاذ
تصمیماتی برای جلوگیری از اعمالی که شکاف بین مسلمانان را
بیشتر کرده و نسبت کفر و گمراهی را متوجه آنان می‌سازد.

و نیز تلاش برای مذبذم‌سازی و مسایل تفریق‌کننده و
فتنه‌انگیزی که باعث فشم مسلمانان و پراکندگی آنان می‌شود.

۱۶- انحصار صدور فتوا به کسانی که در شناخت کتاب خدا و سنت پیامبر اکرم(ص) و علوم مربوط به آن مانند فقه و اصول، تفصص داشته، توانایی استنباط احکام شرعی از منابع آن را داشته باشند و نیز به موضوعات، اوضاع و احوال مردم و مقتضیات زمان آگاه باشند.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.